Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0230

Vienota atbildes reakcija uz nesenajiem Krievijas pārkāpumiem attiecībā uz ES dalībvalstu gaisa telpu un kritisko infrastruktūru

Eiropas Parlamenta 2025. gada 9. oktobra rezolūcija par vienotu atbildes reakciju uz nesenajiem Krievijas pārkāpumiem attiecībā uz ES dalībvalstu gaisa telpu un kritisko infrastruktūru (2025/2901(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtus un starptautisko tiesību pamatprincipus,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 42. panta 7. punktu un 24. panta 3. punktu,

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Ukrainu un Krieviju,

– ņemot vērā balto grāmatu "Baltā grāmata par Eiropas aizsardzības gatavību 2030" un Parlamenta 2025. gada 12. marta rezolūciju par to[1],

– ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2025/1106 (2025. gada 27. maijs), ar ko izveido instrumentu "Rīcība Eiropas drošības labā, stiprinot Eiropas aizsardzības industriju" (*SAFE*)[2],

– ņemot vērā Komisijas 2024. gada 5. marta priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Aizsardzības industrijas programmu un pasākumu satvaru aizsardzības ražojumu savlaicīgas pieejamības un piegādes nodrošināšanai ("*EDIP*") (COM(2024)0150),

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Ukrainu un Krieviju, jo īpaši

---

1 OV C, C/2025/3151, 20.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

2 OV L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

tās, kas pieņemtas kopš Krievijas pilna mēroga militārā iebrukuma Ukrainā 2022. gada februārī un Krimas pussalas aneksijas 2014. gada 19. februārī,

– ņemot vērā starptautisko tiesisko regulējumu terorisma novēršanai un apkarošanai, tostarp 2017. gada 13. februārī pieņemto ANO Drošības padomes rezolūciju 2341 par kritiskās infrastruktūras aizsardzību pret terora aktiem,

– ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas 2025. gada 10. septembra runu par stāvokli Savienībā,

– ņemot vērā NATO ģenerālsekretāra Marka Rutes 2025. gada 10. septembra paziņojumu par to, ka Krievijas droni ir pārkāpuši Polijas gaisa telpu,

– ņemot vērā Polijas premjerministra vietnieka Radoslava Sikorska runu ANO Drošības padomes 2025. gada 22. septembra ārkārtas sesijā,

– ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos Kaja Kallasas 2025. gada 22. septembra paziņojumu par Igaunijas gaisa telpas pārkāpšanu, kas tika sniegts ANO Drošības padomes ārkārtas sesijā,

– ņemot vērā Ziemeļatlantijas Padomes 2025. gada 23. septembra paziņojumu par nesenajiem Krievijas veiktajiem gaisa telpas pārkāpumiem,

– ņemot vērā komisāra Andrjus Kubiļus 2025. gada 26. septembra paziņojumu pēc augsta līmeņa videokonferences par sadarbību austrumu flanga aizsardzības jomā,

– ņemot vērā Padomes priekšsēdētāja Antoniu Koštas 2025. gada 1. oktobra piezīmes preses konferencē pēc valstu vai to valdību vadītāju neformālās sanāksmes,

– ņemot vērā Reglamenta 136. panta 2. un 4. punktu,

A. tā kā pēdējos gados Krievija ir vairākkārt iesaistījusies tīšās hibrīdkara darbībās Savienības teritorijā, tostarp kiberuzbrukumos, dezinformācijas kampaņās un vēlēšanu ietekmēšanā, enerģijas izmantošanā par ieroci, ļaunprātīgā dedzināšanā, kritiskās infrastruktūras sabotāžā, globālās navigācijas satelītu sistēmu (*GNSS*) (tostarp *GPS*) signālu slāpēšanā un falsificēšanā, kā arī militārās provokācijās, tostarp gaisa telpas pārkāpumos, kas veikti ar iznīcinātājiem un tāldarbības trieciendroniem, vienlaikus cenšoties vairot bailes ES iedzīvotāju vidū, destabilizēt politisko situāciju dalībvalstīs un mazināt ES atbalstu Ukrainai;

B. tā kā kopš Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā sākuma

Krievija ir vairākkārt pārkāpusi NATO un ES gaisa telpu, kas ir klajš dalībvalstu suverenitātes un starptautisko tiesību pārkāpums, un nesen tas ir sasniedzis vēl nepieredzētu mērogu, radot jautājumus par to, vai Krievija mēģina pārbaudīt NATO apņēmību vai arī novirzīt tās uzmanību un resursus no kara Ukrainā;

C. tā kā 2025. gada 28. jūlijā Lietuvas gaisa telpā no Baltkrievijas ielidoja ar sprāgstvielām aprīkots Krievijas drons un nogāzās militārajā poligonā Lietuvā; tā kā 2025. gada 4. oktobrī Lietuvas gaisa telpā no Baltkrievijas ielidoja kontrabandai izmantoti meteoroloģiskie gaisa baloni, nopietni traucējot Viļņas starptautiskās lidostas darbību;

D. tā kā 2025. gada 10. septembrī septiņu stundu laikā aptuveni 20 Krievijas droni ielidoja dziļi Polijas teritorijā, pirms NATO lidmašīnas tos notrieca vai tie paši nogāzās, kas iezīmē pirmo NATO un Krievijas tiešo militāro sadursmi kopš pilna mēroga iebrukuma sākuma;

E. tā kā 2025. gada 19. septembrī trīs bruņotas Krievijas MiG-31 lidmašīnas 12 minūtes pavadīja Igaunijas gaisa telpā, to pārkāpjot, pārkāpa drošības zonu virs Polijas naftas ieguves platformas Baltijas jūrā, ignorēja NATO F-35 lidmašīnu pilotu paziņojumus un galu galā tika pavadītas atpakaļ starptautiskajā gaisa telpā;

F. tā kā 2025. gada 25. septembrī no Lietuvas tika paceltas gaisā Ungārijas lidmašīnas “*Gripen*”, lai pārtvertu piecu Krievijas iznīcinātāju kopumu, kas lidoja netālu no NATO gaisa telpas, neievērojot starptautiskos lidojumu drošības noteikumus; tā kā gaisa kuģis tika vizuāli identificēts uz rietumiem no Latvijas piekrastes, pirms tas tika pavadīts ārpus NATO gaisa telpas;

G. tā kā kopš 2022. gada februāra Krievijas droni Rumānijas gaisa telpā ir ielidojuši 11 reizes, bet dronu atlūzas Rumānijas teritorijā atrastas vēl 39 gadījumos; tā kā pavisam nesen – 2025. gada 13. septembrī – Krievijas Geraņ tipa drons kārtējo reizi ielidoja Rumānijas gaisa telpā, kur to pārtvēra divi F-16 iznīcinātāji; tā kā līdzīgi incidenti ir notikuši arī Moldovas Republikā;

H. tā kā Dānija, Zviedrija, Norvēģija, Lietuva, Francija, Vācija un Beļģija ir saskārušās ar koordinētiem dronu ielidojumiem virs civilajām un militārajām lidostām vai militārajiem objektiem vai to tuvumā, kā rezultātā lidostas tika uz laiku slēgtas;

I. tā kā nesenie dronu ielidojumi Baltijas jūras reģionā liecina par būtisku hibrīddraudu drošai un efektīvai Eiropas vienotās gaisa telpas iniciatīvas īstenošanai; tā kā šie pārkāpumi ir nodarījuši kaitējumu infrastruktūrai un radījuši ekonomiskus zaudējumus;

J. tā kā droni, iespējams, ir tikuši palaisti no kuģiem, tostarp tiem, kas pieder Krievijas ēnu flotei, kura darbojas Baltijas jūrā, lai apietu sankcijas;

K. tā kā Eiropas līderi šos incidentus uzskatīja par Krievijas organizētu apzinātu provokāciju, kas ir daļa no neapdomīgas un bezatbildīgas Krievijas rīcības modeļa, savukārt Krievija ir konsekventi atteikusies atzīt atbildību par šādiem incidentiem, tā vietā noliedzot visus pierādījumus, apsūdzot dalībvalstis ziņojumu safabricēšanā un izplatot dezinformāciju, lai diskreditētu ES un tās sabiedrotos, kā arī nepatiesi vainojot Ukrainu;

L. tā kā NATO sabiedrotie, tostarp Polija un Igaunija, pēc šiem ielidojumiem iedarbināja Ziemeļatlantijas līguma 4. pantu; tā kā ES dalībvalstis apsprieda šos ielidojumus savu pastāvīgo pārstāvju sanāksmēs;

M. tā kā pēc Polijā notikušā incidenta NATO uzsāka militāro operāciju "Austrumu sardze", lai aizsargātu kritisko zemūdens infrastruktūru Baltijas jūrā, uzlabotu jūras situācijas apzināšanos, atbildot uz Krievijas sabotāžu, stiprinātu savu pretgaisa aizsardzības pozīciju visā austrumu flangā, un Somija, Zviedrija un Dānija piedalījās mācībās "*Protective Fence 25*", lai stiprinātu aizsardzības spējas, atturēšanu un gatavību no izkliedētiem formējumiem;

N. tā kā Krievija kopš 2022. gada 24. februāra īsteno nelikumīgu, neprovocētu un nepamatotu pilna mēroga agresijas karu pret Ukrainu, klaji pārkāpjot ANO Statūtus un starptautisko tiesību un starptautisko humanitāro tiesību pamatprincipus; tā kā Krievijas spēki turpina sistemātiskus dronu un raķešu uzbrukumus Ukrainas pilsētām, vēršoties pret civiliedzīvotājiem, tostarp ar triecieniem pret neatliekamās medicīniskās palīdzības transportlīdzekļiem un glābšanas dienestu darbiniekiem; tā kā dronu izmantošana pret skaidri identificējamiem civiliem mērķiem, šo nogalināšanu videoierakstu izplatīšana un skaidru draudu izvietošana sociālajos medijos liecina par koordinētu valsts rīcībpolitiku, kuras mērķis ir iedzīvotāju terorizēšana un piespiedu pārvietošana; tā kā nesenos uzbrukumos cieta Ukrainas valdības ēkas, kā arī ES misija un Polijas vēstniecība un tas liecina par tīšu Kremļa rīcību mērķu izvēlē; tā kā Krievija katru mēnesi izgatavo tūkstošiem dronu un turpina palielināt ražošanas jaudu;

O. tā kā Ukrainas drošība ir saistīta ar Eiropas, transatlantisko un globālo drošību un Krievijas mērķis ir novirzīt NATO uzmanību un resursus no atbalsta Ukrainai uz savas teritorijas aizsardzību;

P. tā kā dažas NATO valstis, tostarp Polija, ir brīdinājušas, ka ir gatavas notriekt Krievijas gaisa kuģus, kas ielido to teritorijā, savukārt NATO uzsver, ka lēmumi par to, vai atklāt uguni uz gaisa telpu pārkāpušajiem gaisa kuģiem, ir balstīti uz pieejamajiem izlūkdatiem par radīto apdraudējumu, tostarp nodomu un bruņojumu;

Q. tā kā Amerikas Savienoto Valstu nostāja attiecībā uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu ir neparedzama, kas tādējādi padara ES

un tās dalībvalstis par Ukrainas primārajiem stratēģiskajiem sabiedrotajiem un prasa spēcīgāku un vienotu Eiropas reakciju, lai aizsargātu ES iedzīvotājus, reģionālo stabilitāti un starptautisko mieru; tā kā ES un ASV sadarbībai drošības un aizsardzības jomā joprojām ir izšķiroša nozīme un tā būtu jāstiprina; tā kā, lai efektīvi atturētu Krievijas agresiju, ir vajadzīgas stingras drošības garantijas, ko kopīgi koordinētu ES un Amerikas Savienotās Valstis;

R. tā kā pretgaisa aizsardzības sistēmas, kas nodrošina aizsardzību pret bezpilota lidaparātiem (*UAV*), ir balstītas uz kinētisku darbību vai elektroniskiem pretpasākumiem, jo īpaši traucētājierīcēm, lai pārtrauktu dronu kontroli un/vai izraisītu lidaparāta nosēšanos;

S. tā kā, lai aizsargātu 2025. gada 1. un 2. oktobrī Kopenhāgenā plānoto ES valstu vai valdību vadītāju neformālo sanāksmi, Dānijas varasiestādes aizliedza visus civilos bezpilota lidaparātu lidojumus Dānijas gaisa telpā no 2025. gada 29. septembra līdz 3. oktobrim; tā kā vairākas dalībvalstis atbalstīja Dāniju šo drošības pasākumu nodrošināšanā neformālajai sanāksmei;

T. tā kā Padomes priekšsēdētāja Antoniu Koštas 2025. gada 1. oktobra paziņojumā pēc valstu vai to valdību vadītāju neformālās sanāksmes ir skaidri pausta vēlme uzlabot spēju sadarbspēju, kā arī stingra apņemšanās īstenot pamatiniciatīvu “Austrumu flanga sardze”, tostarp izmantojot spēju koalīcijas, ko koordinētu attiecīgās vadošās valstis, un ES “dronu sienas” iniciatīvu, tādējādi uzsverot ES un NATO apņemšanos nodrošināt kolektīvu aizsardzību pret tradicionāliem draudiem un hibrīddraudiem un uzlabot reģiona drošību un stabilitāti;

U. tā kā nesenie gaisa telpas pārkāpumi prasa drosmīgu reakciju un visaptverošu pieeju gaidāmajā aizsardzības gatavības ceļvedī 2030. gadam;

V. tā kā pilnvērtīgas daudzslāņainas gaisa telpas aizsardzības veidošanas process būtu bijis jāsāk pēc nelikumīgās Krimas aneksijas; tā kā lēmumi, finansēšana, iepirkums un iegāde, kā arī darbspēja prasa laiku;

W. tā kā būtu ārkārtīgi svarīgi, lai Bulgārijai, Dānijai, Igaunijai Latvijai, Lietuvai, Polijai, Rumānijai, Slovākijai, Somijai, Ungārijai, Vācijai un Zviedrijai būtu pilnvērtīgas ES bezpilota lidaparātu spējas visā NATO austrumu flangā, kā arī Baltijas jūras un Melnās jūras reģionā; tā kā šāda spēja no Eiropas prasītu ievērojamas ar aizsardzību saistītas investīcijas saskaņā ar pašreizējo un nākamo daudzgadu finanšu shēmu (DFS);

X. tā kā ir steidzami vajadzīgi pasākumi Eiropas aizsardzības tehnoloģiskās un rūpnieciskās bāzes (*EDTIB*) stiprināšanai, lai uzlabotu ES aizsardzības rūpniecības ražošanas jaudu, stiprinātu Eiropas aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un nodrošinātu

aizsardzības ražojumu piegādi;

Y. tā kā ir vajadzīgi pastāvīgi centieni un investīcijas, lai atbalstītu tehnoloģisko inovāciju un pētniecību aizsardzības jomā nolūkā atbalstīt *EDTIB* un Eiropas stratēģisko autonomiju,

1. pauž pilnīgu solidaritāti ar Moldovu, kā arī ar Dāniju, Zviedriju, Poliju, Lietuvu, Latviju, Somiju, Rumāniju, Igauniju un visām pārējām dalībvalstīm, kuras ir pakļautas Krievijas tiešajiem draudiem, militārajām provokācijām un hibrīdkara darbībām; uzskata, ka Krievijas aģentu apzinātie ES gaisa satiksmes traucējumi, kas vērsti pret Eiropas militārajiem kritiskajiem pakalpojumiem un kritisko infrastruktūru, kā arī ES un dalībvalstu politisko iestāžu darbības traucējumi, izmantojot bezpilota lidaparātus, rada eskalāciju, riskē izraisīt nepareizu riska novērtējumu, apdraud dzīvības, ir nopietns piemērojamo starptautisko normu pārkāpums un nopietni apdraud ES iedzīvotājus un mieru un drošību Eiropā;

2. atbalsta visas iniciatīvas, kas ļautu ES un tās dalībvalstīm veikt koordinētus, vienotus un samērīgus pasākumus, lai vērstos pret visiem savas gaisa telpas pārkāpšanas gadījumiem, tostarp lidojošu apdraudējumu notriekšanu; stingri nosoda Krievijas neapdomīgās un eskalatīvās darbības, pārkāpjot ES dalībvalstu un NATO sabiedroto Polijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas un Rumānijas gaisa telpu, kā arī apzinātos dronu ielidojumus, kuri vērsti pret kritisko infrastruktūru Dānijā, Zviedrijā un Norvēģijā, kas ir daļa no Krievijas sistemātiskajām militārajām un hibrīdkara darbībām un provokācijām pret ES un tās dalībvalstīm; paziņo, ka Krievija ir pilnībā un nepārprotami atbildīga par darbībām, kas veiktas Polijas, Igaunijas un Rumānijas gaisa telpā;

3. atzinīgi vērtē NATO spēku izlēmīgo un samērīgo reakciju, tostarp Krievijas iznīcinātāju pārtveršanu un pavadīšanu ārpus Igaunijas gaisa telpas, kā arī Krievijas dronu notriekšanu virs Polijas; atzinīgi vērtē atsevišķu dalībvalstu bruņoto spēku un NATO partneru ātro un koordinēto reakciju Eiropas gaisa telpas aizsardzības nodrošināšanai; pilnībā atbalsta NATO centienus pastiprināt savas spējas un stiprināt savu atturēšanas, pretgaisa aizsardzības un kolektīvās aizsardzības pozīciju austrumu flangā, tostarp uzsākot operāciju “Austrumu sardze” un izstrādājot pilnu pasākumu klāstu saistībā ar šo operāciju;

4. aicina Padomi un Komisiju palielināt pret Krieviju vērsto sankciju efektivitāti un ietekmi, lai galīgi mazinātu Krievijas spēju turpināt brutālo agresijas karu pret Ukrainu un apdraudēt citu kaimiņvalstu drošību; aicina nekavējoties pieņemt stingru 19. sankciju paketi, kas vērsta pret primārajiem Krievijas ieņēmumu avotiem; aicina Padomi kopā ar saviem Amerikas partneriem saglabāt un paplašināt sankciju politiku pret Krieviju un piemērot līdzīgu sankciju politiku visām palīdzošām valstīm, tostarp Baltkrievijai, Irānai un Ziemeļkorejai, kā arī piemērot sankcijas Ķīnas vienībām, kas piegādā divējāda

lietojuma preces un militāras preces, kuras ir būtiskas dronu un raķešu ražošanai; aicina noteikt mērķtiecīgas sankcijas pret Krievijas ēnu floti un veikt turpmākus pasākumus pret to, izmantojot visas juridiskās iespējas, lai apturētu, kavētu vai ierobežotu tās darbības, ņemot vērā tās iespējamo iesaisti tādu dronu palaišanā, kas vērsti pret kritisko infrastruktūru; aicina Padomi sistemātiski risināt jautājumu par sankciju apiešanu, ko veic ļaunprātīgas trešo valstu struktūras, kuras atrodas ES, veicot rūpīgu izmeklēšanu un nosakot stingrākus sodus vienībām, kas pārkāpj sankcijas vai neveic pienācīgu pārbaudi eksporta kontrolē un tiešo lietotāju verifikācijā; atkārto, ka jebkāda veida atbalstam, ko agresoram sniedz tādas valstis kā Irāna, Ziemeļkoreja vai Ķīna, ir tieši jāskar visas pārējās attiecības ar šīm valstīm, tostarp tirdzniecība;

5. uzsver, ka ES un tās dalībvalstis joprojām ir stingri apņēmušās ievērot noteikumos balstītu starptautisko kārtību un veikt visus diplomātiskos centienus, kuru mērķis ir panākt visaptverošu, taisnīgu un ilgstošu mieru Ukrainā, pilnībā ievērojot tās suverenitāti, neatkarību un teritoriālo integritāti tās starptautiski atzītajās robežās; šajā sakarā aicina dalībvalstis un ES cieši un efektīvi koordinēt diplomātiskās iniciatīvas daudzpusējās organizācijās, tostarp ANO, lai vērstos pret Krievijas sistemātiskajiem starptautisko tiesību pārkāpumiem;

6. aicina Komisiju un Padomi izstrādāt rīcības plānu pasākumiem, ar kuriem novērš un apkaro Krievijas hibrīdkara darbības pret ES sauszemes, gaisa, jūras un digitālajā jomā; norāda, ka šāda veida regulējums nodrošinās iespējas veikt ES pretpasākumus, kas atbilst pret ES vērsto naidīgo darbību smagumam un intensitātei; aicina dalībvalstis sadarbībā ar NATO sabiedrotajiem pārskatīt iesaistes noteikumus attiecībā uz visu veidu apdraudējumiem, lai nodrošinātu, ka tie ir piemēroti, lai reaģētu uz visinovatīvākajiem apdraudējumiem; uzsver, ka ES ir jāizrāda apņēmība un jāsignalizē, ka jebkurš trešās valsts mēģinājums pārkāpt dalībvalstu suverenitāti nekavējoties izsauks stingru pretreakciju;

7. uzsver, ka virkne sabotāžas un hibrīddarbību, ko Krievija ir veikusi pret ES, ir valsts atbalstīts terorisms, pat ja tās nesasniedz bruņota uzbrukuma slieksni; tādēļ uzsver, ka pieejamais tiesiskais regulējums terorisma apkarošanai ir jāpiemēro Krievijas naidīgajām darbībām, kas pārkāpj ES dalībvalstu teritoriālo suverenitāti, apdraud to iestāžu integritāti un tieši apdraud civiliedzīvotāju drošību; aicina Komisiju sākt procedūru, kuras mērķis būtu klasificēt Krieviju kā augsta riska trešo valsti nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu

finansēšanas jomā saskaņā ar Regulu (ES) 2016/1675[1], kas būtu viens no pasākumiem, kā ierobežot Krievijas spēju īstenot valsts terorismu;

8. nosoda Krieviju par GNSS (arī GPS) signālu slāpēšanu un falsificēšanu Baltijas jūras reģionā un citās teritorijās, jo tā rada nopietnus drošības riskus civilajai aviācijai un jūras transportam; atgādina, ka Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas padome pieprasīja Krievijai pildīt savas starptautiskās saistības saskaņā ar Konvenciju par starptautisko civilo aviāciju un nodrošināt, ka traucējumi nekavējoties tiek izbeigti; aicina Padomi un Komisiju veikt pienācīgus pasākumus nolūkā izdarīt pietiekamu spiedienu uz Krieviju, lai tā šīs ļaunprātīgās darbības izbeigtu, un stiprināt satelītnavigācijas sistēmas un to noturību pret traucējumiem;

9. aicina pārskatīt ES spēju plānošanas procesu; pauž pārliecību, ka pamatmērķa procesam būtu jāaptver ne tikai krīzes pārvarēšana, bet arī kolektīvā aizsardzība, tostarp viss spēju spektrs saskaņā ar valstu un starptautiskajiem spēju mērķiem; uzskata, ka ES būtu jāapsver spēju sadalījuma prasības attiecībā uz tās dalībvalstīm, atspoguļojot NATO modeli; uzskata, ka šādu procesu varētu turpināt Eiropas aizsardzības pusgada ietvaros; uzstāj, ka ir steidzami jāstrādā pie patiesas Eiropas aizsardzības savienības izveides, kas papildinātu NATO, un jāpilnveido un jāpaplašina jau pastāvoši satvari, piemēram, tas, kas izklāstīts Baltajā grāmatā par Eiropas aizsardzības gatavību 2030; uzsver, ka iedarbīgi reaģēt uz pieaugošajiem Krievijas draudiem ES var, vienīgi padziļinot integrāciju, koordināciju un resursu apvienošanu; atkārto, ka visu dalībvalstu suverenitātes un teritoriālās integritātes aizsardzība ir viens no ES pamatprincipiem, un uzsver, ka ir vajadzīga tūlītēja, stingra, vienota un samērīga reakcija, lai aizsargātu iedzīvotājus un kritisko infrastruktūru;

10. aicina virzīties uz Eiropas vadības un kontroles struktūru, kas ne tikai pārvalda krīzes saskaņā ar kopējo drošības un aizsardzības politiku (KDAP), bet arī darbojas kā NATO Sabiedroto spēku augstākās virspavēlniecības Eiropā (*SHAPE*) ekvivalents; norāda, ka, lai izvairītos no dublēšanās, šādai struktūrai būtu jāpapildina *SHAPE* un jānodrošina pienācīgi resursi ES Militārajam štābam (ESMŠ); uzsver, ka ir svarīgi uzlabot koordināciju, tostarp, iespējams, izveidot pastāvīgu starpinstitucionālu Krievijas krīzes vienību, kuras uzdevums būtu reāllaika uzraudzība, ātra dalīšanās informācijā un ātri operacionāli lēmumi; uzskata, ka nesenais ES gaisa telpas pārkāpums ir katalizators ātrai un pamatīgai attīstībai tādās jomās kā izlūkdatu apmaiņa, kopīga loģistika, sadarbspēja drošības jomā un

---

[1] Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1675 (2016. gada 14. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/849, norādot augsta riska trešās valstis, kurās ir stratēģiskas nepilnības (OV L 254, 20.9.2016., 1. lpp. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2016/1675/oj).

koordinēts iepirkums; aicina NATO un ES ciešāk sadarboties, lai stiprinātu Eiropas aizsardzību un atturēšanu; uzsver, ka NATO ietvaros ir vajadzīgs spēcīgs, skaidri noteikts Eiropas pīlārs, kas spēj aizstāvēt savu suverenitāti, novērst Krievijas draudus un rīkoties neatkarīgi no NATO un papildinot to;

11. aicina uzlabot koordināciju, vienotību un solidaritāti starp dalībvalstīm, ES iestādēm un NATO struktūrām, lai uzraudzītu, pārtvertu un neitralizētu naidīgus dronus, cita starpā izmantojot kopīgu apmācību un mācības un operatīvo izlūkdatu apmaiņu; uzsver nepieciešamību izveidot kopīgus vadības un kontroles centrus visām turpmākajām bezpilota lidaparātu vai to apkarošanas iniciatīvām; uzsver, ka visas bezpilota lidaparātu spējas ir pilnībā jāintegrē konvencionālajos gaisa aizsardzības spēkos un jānodrošina to sistēmu sadarbspēja ar NATO integrētās pretgaisa un pretraķešu aizsardzības arhitektūru; iesaka izveidot strukturētus mehānismus pastāvīgai zināšanu apmaiņai, arī ES un NATO kontekstā, jo īpaši strauji mainīgajās digitālās aizsardzības un kiberspēju jomās, lai racionalizētu kopīgas mācības un sadarbspēju starp dalībvalstīm;

12. aicina ES un tās dalībvalstis iestādes kritiskās infrastruktūras objektos, piemēram, lidostās un spēkstacijās, ekipēt ar pretdronu līdzekļiem; atzīmē, ka šādiem līdzekļiem ir jābūt piemērotiem civilajam kontekstam un jāatbilst daudzslāņu aizsardzības modelim ar vairākām sistēmām, kas var dronus notriekt kinētiski un tos piezemēt elektroniski;

13. uzsver, ka ir jāpalīdz dalībvalstīm NATO austrumu flangā un Melnās jūras reģionā attīstīt savas spējas vākt izlūkdatus un atklāt un izsekot apdraudējumus, kas rodas ārpus ES ārējām robežām, piemēram, hibrīdoperācijas, uzbrukumus kritiskajai infrastruktūrai, instrumentalizētu migrāciju vai dronu ielidojumus, lai uzlabotu ES situācijas apzināšanos un spēju patiešām prognozēt apdraudējumus; norāda, ka šādās spējās būtu jāiekļauj dronu novērošanas sistēmas un citas tehnoloģijas, kas dod iespēju veikt novērošanu no gaisa ES pierobežas reģionos, kā arī pārtvert ielidojošus apdraudošus objektus; uzsver, ka rezultatīva daudzpakāpju izlūkošanas un aizsardzības sistēma ir būtiska iedzīvotāju un kritiskās infrastruktūras aizsardzībai un sekmīgai atturēšanai;

14. aicina dalībvalstis un Eiropas Aizsardzības aģentūru (EAA) steidzami konsolidēt pastāvīgās strukturētās sadarbības (*PESCO*) projektu “Integrēta daudzslāņu pretgaisa un pretraķešu aizsardzības sistēma” (*IMLAMD*), jo īpaši pret apdraudējumu, ko rada zemu izmaksu bezpilota lidaparāti, un saskaņā ar NATO integrētās pretgaisa un pretraķešu aizsardzības arhitektūru, lai atklātu un pārtvertu visus no valstīm ārpus ES ielidojošos apdraudošos objektus, jo īpaši austrumu flangā; uzstāj, ka Eiropas investīcijas tāla darbības rādiusa precīzo ieroču sistēmās un uzlabotā pretgaisa aizsardzībā ir izšķirošas nolūkā nodrošināt atturēšanu, samazināt risku, ka Krievija varētu

izmantot vājās vietas, un aizsargāt iedzīvotājus un kritisko infrastruktūru; uzsver, ka projektiem, kas saistīti ar šīm spējām, būtu jāpiemēro palielinātās EAF finansējuma likmes, kā jau notiek *PESCO* projektu gadījumā;

15. aicina Komisiju cieši sadarboties ar Eiropas Investīciju bankas grupu un EAA, lai nodrošinātu visaptverošu pieeju, kurā apvienota spēju attīstība un finansējums, un pielāgot savus aizsardzības un aizsardzības rūpniecības politikas instrumentus, lai nodrošinātu, ka tie atbilst paredzētajam mērķim; aicina dalībvalstis ievērojami palielināt EAA personālu un budžetu, lai veicinātu pienācīgu un savlaicīgu spēju attīstību un kopīgu iepirkumu, un aicina EAA izveidot īpašu, elastīgu budžetu bezpilota lidaparātu vajadzībām, kas aptvertu visu spēju dzīves ciklu; uzsver, ka ir steidzami vajadzīgas lielas investīcijas dronos un pretdronu aprīkojumā; atzinīgi vērtē instrumenta *SAFE* un Aizsardzības kapitāla mehānisma izmantošanu nolūkā kāpināt ražošanu, nodrošināt piegādes ķēdes un atbalstīt mazo un vidējo uzņēmumu dalību bezpilota sistēmu nozarē;

16. atzinīgi vērtē ES dronu sienas iniciatīvu, ko izsludināja Komisijas priekšsēdētāja *fon der Leiena*, komisārs Andrjus Kubiļus un Komisijas priekšsēdētājas vietniece / Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) *Kaja Kallasa*, un iniciatīvu “Austrumu flanga sardze”, atzīmējot, ka komisāra Kubiļus minētais vērienīgais tā pabeigšanas termiņš prasa to ātri īstenot kā daļu no plašāka aizsardzības vairoga ES un NATO austrumu flangā, kura mērķis ir reaģēt uz atkārtotiem Krievijas izdarītiem gaisa telpas pārkāpumiem, un arī uzsverot, ka ir jānodrošina, ka pilnīgi tiek aptvertas visas dalībvalstis, kas saskaras ar tiešiem drošības izaicinājumiem dienvidu flangā; aicina Komisiju, PV/AP un dalībvalstis ciešā sadarbībā ar NATO paātrināt konkrēta un operacionāla ātras izvietošanas plāna izstrādi; aicina Komisiju ar saskanīgu plānu nākt klajā Eiropadomes 2025. gada 23. un 24. oktobra sanāksmē; atzīst sarežģījumu, ko rada augstās dronu pārtveršanas izmaksas, un aicina izstrādāt kopīgas programmas, lai veicinātu izmaksefektīvu bezpilota lidaparātu apkarošanas spēju attīstību;

17. aicina Komisiju steidzami izskatīt visus dalībvalstu pieprasījumus par nacionālo atveseļošanas un noturības plānu brīvprātīgu pielāgošanu nolūkā izpildīt bezpilota lidaparātu spēju attīstības finansēšanas prasības;

18. uzsver, ka steidzami ir jāuzlabo novērošana jūrā, un uzskata, ka hibrīdkara jaunā operacionālā dimensija prasa integrēt jūras drošības un bezpilota lidaparātu apkarošanas stratēģijas, cita starpā uzlabojot zemūdens novērošanas spējas; atzinīgi vērtē to, ka nolūkā aizsargāt kritisko zemūdens infrastruktūru un uzlabot jūras situācijas apzināšanos, ir sāktas NATO vadītas operācijas, piemēram, operācija “Baltijas sardze”; uzsver, cik svarīga ir ES Melnās jūras stratēģija un

jūras drošības centrs, kuru mērķis ir uzlabot drošību jūrā;

19. aicina Komisiju pilnībā sadarboties ar bezpilota lidaparātu ražotāju pārstāvjiem dalībvalstīs, tostarp ar divējāda lietojuma bezpilota lidaparātu un satelītu ražotājiem;

20. aicina stiprināt un vēl vairāk dažādot izejvielu piegādi, ņemot vērā bezpilota lidaparātu ražošanas paplašināšanos, un šajā sakarā uzsver, cik svarīgs ir ES Kritiski svarīgo izejvielu akts[1], kas kalpo par sākumpunktu visaptverošai, saliedētai un stratēģiskai rīcībai; uzsver, ka stratēģiski svarīga ir ES partnerība ar Ukrainu, Kanādu un Latīņameriku;

21. uzsver, ka bezpilota lidaparātu tehnoloģiju attīstībai ir vajadzīga elastība un ātra modernizācija, kas ir jāveicina ar turpmākām ES iniciatīvām; norāda, ka ES, visticamāk, atbalstīs sarežģītus, dārgus un progresīvus risinājumus, kas bieži vien ievērojami kavējas; aicina pastāvīgi investēt aizsardzības inovācijā un tehnoloģijās, lai atbalstītu *EDTIB* un novērstu investīciju un pētniecības nepilnības aizsardzības tehnoloģiju jomā, un atzīmē, ka spēju plānošana, pētniecība, izstrāde, iepirkums un pārvaldība būtu jāveic kopīgi un Eiropas perspektīvā; uzsver ar aizsardzību saistītās ražošanas stratēģisko nozīmi un nepieciešamību nodrošināt, ka ražošanas izlaidi krīzes laikā var strauji palielināt; aicina dalībvalstis tiekties uz tādu regulatīvo vidi un iepirkuma procesiem, kas pašreizējo Eiropas ekosistēmu koordinē ar stratēģisko partneru ekosistēmu un to tajā integrē;

22. norāda, ka bezpilota lidaparātu spējas prasa ievērojami paātrināt militārās mobilitātes spējas, kā arī ātri pārvietot aprīkojumu un personālu pāri robežām, jo īpaši koncentrējoties uz robežpārbaudēm, muitas procedūrām un drošības pielaides procesiem; uzsver, ka iedarbīgai atturēšanai ir vajadzīga uzlabota un rezultatīva militārā mobilitāte visos ES koridoros un robežu aizsardzība; aicina ES iestādes apstiprināt ierosināto desmitkārtīgo finansējuma palielinājumu militārajai mobilitātei nākamajā DFS un investēt divējāda lietojuma infrastruktūrā, jo īpaši priekšposteņa reģionos; šajā sakarā atzīmē, ka joprojām ir vajadzīga militāra Šengenas zona, kas veicinātu efektīvu aizsardzības resursu kustību visā ES; pieņem zināšanai Komisijas priekšlikumu par militārās mobilitātes paketi, kas ir solis ceļā uz šo prasību izpildi;

23. uzsver, ka ir jānosaka mērķi gan bezpilota lidaparātu, gan to apkarošanas attīstībai, lai nodrošinātu visaptverošas bezpilota

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1252 (2024. gada 11. aprīlis), ar ko izveido satvaru tam, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulas (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (OV L, 2024/1252, 3.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

lidaparātu spējas; aicina Komisiju attiecībā uz bezpilota lidaparātu ražošanas iekārtām ierosināt atbrīvojumus no ES vides tiesību aktiem;

24. aicina dalībvalstis un Komisiju pilnībā iesaistīties attiecīgā ES un valstu tiesiskā regulējuma grozīšanā, lai veicinātu bezpilota lidaparātu un to apkarošanas spējas nākotnē, jo īpaši ņemot vērā bruņoto spēku iesaisti; atzinīgi vērtē visus konkrētos projektus, kuru mērķis ir novērst spēju nepilnības dronu un pretdronu karadarbības jomā un izveidot dziļu daudzslāņu zonu ar tehnoloģiski progresīvām sistēmām; aicina dalībvalstis apsvērt iespēju šādu projektu izveidei izmantot Eiropas aizsardzības kopīgu interešu projektu satvaru;

25. uzsver, ka Krievijas nepārprotamās provokācijas ir aktīva hibrīdkara stratēģija, kuras mērķis ir viest bailes un neuzticēšanos, kā arī pārbaudīt un destabilizēt sabiedrību ES dalībvalstīs un NATO valstīs; tādēļ uzsver, ka liela nozīme ir sabiedrības noturībai un sagatavotībai, kā norādīts Nīnistes ziņojuma ieteikumos par Eiropas civilo un militāro sagatavotību un gatavību; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt Eiropas iekšējās drošības stratēģijas (*ProtectEU*) un sagatavotības stratēģijas ātru īstenošanu, lai nodrošinātu visaptverošu gatavību un aizsardzību pret draudiem, ko rada Krievijas izdarītie Eiropas gaisa telpas pārkāpumi un citi apdraudējumi; uzsver, ka šajā sakarā ir vajadzīgs pietiekams ES finansējums pašreizējā un nākamajā DFS; iesaka izstrādāt visaptverošas valsts civilās aizsardzības stratēģijas pret gaisa un raķešu uzbrukumu draudiem, tostarp bezpilota lidaparātiem, nodrošinot sagatavotību valsts, reģionālā, pašvaldību, kopienu un mājsaimniecību līmenī, šajās stratēģijās īpašu uzmanību veltot vietējo iedzīvotāju agrīnās brīdināšanas sistēmām, skaidriem norādījumiem par reaģēšanas uzvedību un aizsargātām telpām (patversmēm);

26. atgādina, ka saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 833/2014[1] gaisa kuģiem, kas reģistrēti Krievijā vai ko ekspluatē Krievijas ekspluatanti, nav atļauts lidot uz Eiropas Savienību ar ierobežotiem izņēmumiem; atgādina, ka, lai gan pēc *Malaysia Airlines* reisa Nr. 17 lidmašīnas notriekšanas neviena ES aviosabiedrība pašlaik nelido uz Krievijas Federācijas gaisa telpu, no tās vai pāri tai, vairāki trešo valstu pārvadātāji turpina to darīt, neraugoties uz riskiem, kas saistīti ar karu, un neraugoties uz to, ka Krievijai par to ir jāmaksā pārlidošanas maksa; uzsver, ka rezultātā Krievijai ik gadu kā šāda pārlidošanas maksa tiek maksāti aptuveni 18 miljoni EUR par Ķīnas veiktajiem lidojumiem no *Schiphol* lidostas vien; atgādina, ka gaisa transportu starp ES un Ķīnu pašlaik reglamentē divpusēji nolīgumi starp

---

[1] Padomes Regula (ES) Nr. 833/2014 (2014. gada 31. jūlijs), par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 229, 31.7.2014., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj).

dalībvalstīm un Ķīnu; aicina Komisiju un dalībvalstis, ņemot vērā pilna mēroga agresijas karu Ukrainā, pārskatīt divpusējos nolīgumus un ierosināt pasākumus, lai neļautu Krievijai gūt labumu no maksas par pārlidojumiem;

27. uzsver, ka ir vajadzīga pamatīgāka civilmilitārā gaisa telpas koordinācija; šajā sakarā uzsver, ka ir vajadzīga holistiska pieeja, kas vērsta arī uz to, lai policijas spēkus un civilās iestādes labāk ekipētu ar līdzekļiem dronu atklāšanai un aizsardzībai pret tiem; atbalsta tādu kopīgu simulāciju un pārtveršanas mācību paplašināšanu, kurās iesaistītas civilās, tiesībaizsardzības un militārās organizācijas, lai uzlabotu sagatavotību daudznozaru apdraudējumiem; uzsver, ka šādas mācības būtu jāveic regulāri, lai nodrošinātu noturīgu gatavību un sadarbspēju;

28. aicina Komisiju un dalībvalstis kopīgi izstrādāt drošas, uzticamas un noturīgas saziņas un informācijas apmaiņas sistēmas, ko tiesībaizsardzības, drošības aģentūras un civilās iestādes varētu izmantot drošības jautājumiem, jo īpaši krīzes laikā; atkārto, ka kolektīvās noturības stiprināšanai ir svarīgi uzlabot kiberdrošību un stratēģisko komunikāciju par riskiem un aizsardzības pasākumiem;

29. aicina dalībvalstis aktivizēt LES 42. panta 7. punktu, ja šādas rupjas agresīvas darbības ir bruņots uzbrukums vai palīdz sagatavot nenovēršamu uzbrukumu; mudina ES un tās dalībvalstis noteikt operacionālās procedūras un mehānismus gadījumam, kad kāda dalībvalsts aktivizē LES 42. panta 7. punktu;

30. ņemot vērā Krievijas un Baltkrievijas pastāvīgo spiedienu uz ES ārējām robežām, ko tās izdara, instrumentalizējot migrāciju, aicina stiprināt ES austrumu robežu, lai sniegtu ātru un elastīgu atbalstu dalībvalstīm, novēršot jebkādas tehnoloģiskas un operatīvas nepilnības, ja tās rodas gaisā, uz sauszemes vai ūdenī;

31. aicina būtiski pastiprināt sadarbību ar Ukrainu aizsardzības jomā, jo īpaši attiecībā uz dronu tehnoloģijām un pretdronu līdzekļiem, arī uzlabojot rūpniecisko sadarbību starp dalībvalstīm un Ukrainu; aicina Komisiju un dalībvalstis un to aizsardzības nozares apsvērt iespēju pēc Dānijas parauga atbalstīt Ukrainas aizsardzības rūpniecību, investēt tajā un sadarboties ar to, lai pilnībā izmantotu Ukrainas ražošanas jaudu potenciālu; mudina dalībvalstis un to aizsardzības nozares izveidot kopuzņēmumus un attīstīt partnerības ar Ukrainu aizsardzības ražojumu kopīgai izstrādei ES, jo īpaši dronu, pretdronu tehnoloģiju un tāla darbības rādiusa triecienspēju jomā;

32. atzinīgi vērtē Ukrainas prezidenta Volodimira Zelenska paziņojumu, ka Ukraina uzsāks patentētu aizsardzības tehnoloģiju ārvalstu ražošanu un eksportu uz izvēlētām Eiropas un NATO partnervalstīm; atzīst ievērojamās zināšanas un pieredzi, ko Ukraina ir ieguvusi

dronu un pretdronu tehnoloģiju ražošanā, un sagaida, ka ES un tās dalībvalstis mācīsies no šīs lietpratības un zināšanām, ņemot vērā Krievijas iebrukuma laikā uzkrātās Ukrainas militārās un rūpnieciskās zinātības potenciālo devumu; aicina Komisiju kopā ar EAA koordinēt bezpilota lidaparātu licenču iegādi no Ukrainas, lai dalībvalstis, kuras to vēlas, varētu ražot bezpilota lidaparātus; aicina dalībvalstis formalizēt sadarbību un izveidot struktūras, kas veicinātu apmaiņu ar gūto pieredzi, tehniskajām zināšanām un paraugpraksēm, arī ES un NATO ietvaros; aicina ES un NATO sadarboties Ukrainas kaujas laukā gūtās pieredzes institucionalizēšanā, darbā, kura mērķis ir sagatavoties mūsdienu kaujas apstākļiem, integrējot doktrīnas un tehnoloģiskās inovācijas;

33. prasa ātri pabeigt EAIP tiesību aktu izstrādi un tos izmantot kopā ar *SAFE* instrumentu, lai piešķirtu finanšu resursus nolūkā mācīties no Ukrainas un atbalstīt Ukrainu bezpilota lidaparātu karadarbībā; atzīst Dronu koalīcijas pastāvīgo lomu bezpilota lidaparātu standartizācijā, tās izšķiroši svarīgo palīdzību Ukrainai un lomu, ko tā pilda, nodrošinot, ka dalībvalstis turas līdzi strauji mainīgajām kaujas lauka prasībām;

34. atkārto, ka nesenās Krievijas agresīvās darbības nedrīkst atturēt un neatturēs ES un tās dalībvalstis no noturīgas apņemšanās atbalstīt Ukrainu tās neatņemamo tiesību uz pašaizsardzību īstenošanā, atgādinot, ka Ukrainas drošība veicina visas Eiropas drošību; uzsver, ka ir ļoti svarīgi palīdzēt Ukrainai stiprināt tās pretgaisa aizsardzības spējas, jo šāds atbalsts samazina risku, ka droni varētu nonākt ES teritorijā; uzskata, ka kara iznākumam un starptautiskās sabiedrības nostājai būs izšķiroša loma ietekmē uz turpmāku Krievijas agresiju Eiropā un ārpus tās; mudina visas dalībvalstis nekavējoties sniegt papildu militāro palīdzību Ukrainai un kopīgi iepirkt tai papildu spējas, jo īpaši pretgaisa aizsardzības munīciju; aicina atcelt ierobežojumus Ukrainai piegādāto Rietumu ieroču sistēmu izmantošanai pret militāriem mērķiem Krievijas teritorijā, jo tie tiek izmantoti, lai uzbruktu Ukrainas iedzīvotājiem un kritiskajai civilajai infrastruktūrai;

35. vēlreiz aicina dalībvalstis kopā ar G7 partneriem nekavējoties atbalstīt Komisijas priekšlikumu visus iesaldētos Krievijas aktīvus izmantot kā pamatu būtiskām dotācijām un aizdevumam Ukrainai ar nosacījumu, ka atmaksa ir atkarīga no turpmākiem Krievijas veiktiem kara reparāciju maksājumiem, kas ir juridiski pamatots un finansiāli nozīmīgs veids, kā saglabāt un palielināt ES atbalstu Ukrainas militārajām vajadzībām, tostarp aizsardzībai pret droniem;

36. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniecei / Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, NATO ģenerālsekretāram, kā arī Ukrainas prezidentam un parlamentam.